

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENÍ DO ZADANIA Z ZAKRESU ETYKI ADWOKACKIEJ

(PRÓBNY EGZAMIN ADWOKACKI – 2 GRUDNIA 2022 r.)

Przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego zastosowanie znajdują:

1. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, tj. z dnia 28 kwietnia 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1184), dalej jako „PoA”;
2. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej), Obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 22 września 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej), dalej jako „KEA”;
3. Regulamin wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach, Obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach, dalej jako „Regulamin”;

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, w sporządzonej opinii prawnej zdający, mając na względzie interes publiczny, powinien ocenić z punktu widzenia obowiązujących zasad wykonywania zawodu adwokata i zasad etyki zachowanie adwokata Marceliny Nowak i wskazać ich naruszenia, zwracając przy tym uwagę na następujące kwestie:

- I. naruszenie art. 80 PoA: *Adwokaci i aplikanci adwokaccy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych, a adwokaci również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 8b.*

powyższe poprzez:

- II. pozyskiwanie klientów w sposób sprzeczny z godnością zawodu; proponowanie usług potencjalnym klientom w formie oferty skierowanej do osób, które uprzednio nie wyraziły takiego wyraźnego życzenia; niedopuszczalne informacje;
1. naruszenie § 23 KEA: *Adwokata obowiązuje zakaz korzystania z reklamy, jak również zakaz pozyskiwania klientów w sposób sprzeczny z godnością zawodu oraz współpracy*

z podmiotami pozyskującymi klientów z naruszeniem prawa lub zasad współżycia społecznego;

2. naruszenie § 23b ust. 1 KEA: *Adwokatowi nie wolno proponować usług potencjalnym klientom w formie oferty skierowanej do osób, które uprzednio nie wyraziły takiego wyraźnego życzenia;*
3. naruszenie § 23b ust. 2 pkt a KEA: *Informacje nie mogą w szczególności stwarzać prawdopodobieństwo wywołania nieuzasadnionego oczekiwania co do wyników pracy adwokata;*
4. naruszenie § 23b ust. 2 pkt b KEA: *Informacje nie mogą w szczególności powoływać się na osobistą znajomość sędziów, prokuratorów i urzędników;*

Adwokat Marcelina Nowak nie powinna pozyskiwać klientów w sposób sprzeczny z godnością zawodu, bez uprzedniego wyraźnego życzenia ze strony potencjalnego klienta. Informacje zawarte w ulotce reklamowej stwarzały prawdopodobieństwo wywołania nieuzasadnionego oczekiwania co do wyników pracy adwokata poprzez gwarancję wygranej każdej zleconej sprawy karnej, a nadto powoływały się na osobistą znajomość sędziów, prokuratorów i urzędników. W wyniku takiej formy nawiązania komunikacji z potencjalnym klientem doszło do skutecznego pozyskania klienta w sposób sprzeczny z godnością zawodu.

III. zaniechanie upewnienia się czy w sprawie klient nie korzysta już z pomocy prawnej innego adwokata;

1. naruszenie § 34 KEA: *Przed udzieleniem pomocy prawnej adwokat powinien upewnić się, czy w tej sprawie klient nie korzysta już z pomocy prawnej innego adwokata, a jeśli tak, to bez wiedzy i zgody tegoż adwokata nie może udzielić pomocy prawnej ani też brać udziału w sprawie łącznie z nim. Adwokat prowadzący dotychczas sprawę może odmówić wyrażenia zgody tylko z ważnych przyczyn. Jeśli zwłoka związana z koniecznością porozumienia się adwokatów mogłaby spowodować istotny uszczerbek dla interesów klienta, adwokat wstępujący do sprawy powinien udzielić klientowi niezbędnej pomocy prawnej, zawiadomić o tym niezwłocznie dotychczasowego adwokata i w razie istnienia przeszkód, odstąpić od dalszego udzielania pomocy.*

Adwokat Marcelina Nowak nie upewniła się przed udzieleniem pomocy prawnej czy w tej sprawie klient nie korzysta już z pomocy prawnej innego adwokata.

IV. porozumiewanie się adwokata ze stroną przeciwną z pominięciem jej pełnomocnika;

1. naruszenie § 32 KEA: *Niedopuszczalne jest porozumiewanie się adwokata ze stroną przeciwną z pominięciem jej obrońcy lub pełnomocnika.*

Adwokat Marcelina Nowak porozumiewała się z pokrzywdzonym z pominięciem znanego jej pełnomocnika pokrzywdzonego – adwokata Marcina Janowskiego. Powyższe stanowi o lekceważącym stosunku do innego adwokata.

- V.** zaniechanie zawiadomienia uprzednio wyznaczonego obrońcy z urzędu o przejęciu sprawy;

1. naruszenie § 35 KEA: *Adwokat obejmujący sprawę z wyboru powinien zawiadomić o tym właściwy Sąd, organ lub instytucję, a w razie uprzedniego wyznaczenia w danej sprawie obrońcy lub pełnomocnika z urzędu – obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić go o wstąpieniu do sprawy.*

Adwokat Marcelina Nowak pomimo pozyskania od pełnomocnika pokrzywdzonego informacji, że klient w sprawie korzysta już z pomocy innego adwokata wyznaczonego na obrońcę z urzędu, nie zawiadomiła go o wstąpieniu do sprawy.

- VI.** ujawnienie przebiegu pertraktacji pojednawczych;

1. naruszenie § 33 KEA: *Adwokatowi nie wolno ujawnić przebiegu pertraktacji, w szczególności treści oświadczeń stron i pełnomocników składanych w ich toku.*

Adwokat Marcelina Nowak na rozprawie głównej w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Grodzisku Wielkopolskim ujawniła przebieg pertraktacji pojednawczych, w szczególności treść oświadczenia pełnomocnika pokrzywdzonego i jego klienta, czym naruszyła poufność pertraktacji.

- VII.** zaniechanie zawiadomienia sądu o niemożności wzięcia udziału w czynnościach; zaniechanie usprawiedliwienia niestawiennictwa; zaniechanie ustanowienia zastępstwa;

1. naruszenie § 30 ust. 1 KEA: *Adwokat obowiązany jest zawiadomić sąd, organ lub instytucję, przed którymi występuje o niemożności wzięcia udziału w czynnościach.*
2. naruszenie § 30 ust. 2 KEA: *Adwokat obowiązany jest usprawiedliwiać swoje niestawiennictwo.*
3. naruszenie art. 37a ust. 1 PoA: *Adwokat wykonujący zawód w kancelarii adwokackiej oraz w spółkach, o których mowa w art. 4a ust. 1, obowiązany jest zapewnić zastępstwo*

w przypadku urlopu lub innej przemijającej przeszkody tak, aby prowadzone przez niego sprawy nie doznały uszczerbku.

Adwokat Marcelina Nowak nie zawiadomiła Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim o niemożności wzięcia udziału w rozprawie głównej. Adwokat, będący obrońcą w sprawie karnej, obowiązany jest zawiadomić sąd, że nie stawi się na rozprawę nawet wówczas, gdy uzgodnił to z klientem. Nadto, adwokat Marcelina Nowak nie usprawiedliwiła swojego niestawiennictwa. Co więcej, adwokat Marcelina Nowak zaniechała ustanowienia zastępstwa w przypadku urlopu lub innej przemijającej przeszkody tak, aby prowadzone przez nią sprawy nie doznały uszczerbku. Zachowanie adwokat Marceliny Nowak skutkowało odroczeniem rozprawy.

VIII. brak zgody klienta na zaniechanie wniesienia apelacji; niewypowiedzenie upoważnienia;

1. naruszenie § 56 KEA: *Na zaniechanie wniesienia środka odwoławczego adwokat obowiązany jest uzyskać zgodę klienta, w miarę możliwości pisemną. Brak tej zgody, niemożność jej uzyskania lub odmowę klienta jej udzielenia adwokat powinien niezwłocznie udokumentować pisemnie w aktach sprawy;*
2. naruszenie § 57 KEA: *Jeżeli adwokat uzna, że wniesienie środka odwoławczego w prowadzonej przez niego sprawie z wyboru lub z urzędu jest prawnie lub faktycznie bezzasadne, a klient z tym stanowiskiem się nie zgadza, powinien bez zbędnej zwłoki wypowiedzieć pełnomocnictwo. Dotyczy to również kasacji, skargi kasacyjnej, skargi konstytucyjnej i innych środków procesowych służących zmianie oraz wzruszeniu prawomocnych orzeczeń.*

Adwokat Marcelina Nowak powinna uzyskać zgodę klienta na zaniechanie wniesienia środka odwoławczego. Brak tej zgody adwokat Marcelina Nowak powinna udokumentować pisemnie w aktach sprawy. W przypadku uznania, że wniesienie środka odwoławczego w prowadzonej przez nią sprawie jest bezzasadne, a klient się z tym stanowiskiem nie zgadza, adwokat Marcelina Nowak powinna bez zbędnej zwłoki wypowiedzieć upoważnienie.

IX. zaniechanie czuwania nad biegiem sprawy; nieinformowanie klienta; zaniechanie kontaktów z klientem;

1. naruszenie § 8 KEA: *Adwokat powinien wykonywać czynności zawodowe według najlepszej woli i wiedzy, z należyłą uczciwością, sumiennością i gorliwością.*

Obowiązkiem adwokata jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i dążenie do utrzymania wysokiej sprawności zawodowej;

2. naruszenie § 49 KEA: *Adwokat jest obowiązany czuwać nad biegiem sprawy i informować klienta o jej postępach i wyniku;*

Adwokat Marcelina Nowak nie odbierała telefonów od klienta, nie czuwała nad biegiem sprawy oraz nie udzieliła klientowi informacji o biegu sprawy, pomimo skierowanej przez klienta pisemnej prośby o jej udzielenie.

X. *zawinione niepłacenie składki korporacyjnej;*

1. naruszenie § 65 KEA: *Zawinione niepłacenie składki korporacyjnej lub składki na ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu zawodu, stanowi poważne naruszenie zasad etyki zawodowej.*

Adwokat Marcelina Nowak nie opłaciła składki korporacyjnej. Zaległości sięgały 6-miesięcznego okresu. Nieopłacenie składki samorządowej uznać należy za zawinione. Wola poczynienia oszczędności na poczet kosztów podniesienia standardu lokalu nie stanowi okoliczności ekskulpacyjnej.

XI. *nieprawidłowe oznaczenie lokalu stanowiącego siedzibę kancelarii adwokackiej;*

1. naruszenie § 4 ust. 4 Regulaminu: *Lokal powinien być oznaczony zgodnie z obowiązującymi przepisami, z tym że oznaczenie winno wskazywać w sposób nie budzący wątpliwości na wykonywanie w tym lokalu zawodu adwokata, przez użycie słów „adwokat”, „adwokaci”, „adwokacki” w dowolnej formie gramatycznej. W odniesieniu do spółek z niewyłącznym udziałem adwokatów wystarczające jest podanie firmy spółki z oznaczeniem „spółka prawnicza” lub podobnym, chyba że firma spółki, ze względu na jej brzmienie lub utrwaloną renomę, nie wprowadza w błąd co do charakteru prowadzonej przez spółkę działalności. Powyższe oznaczenia możliwe są również w języku obcym.*

Lokal, w którym mieściła się kancelaria adwokat Marceliny Nowak pozbawiony był prawidłowego oznaczenia wskazującego, że w lokalu tym wykonywany jest zawód adwokata.